

Vetenskapsrådet som uppdragsorganisation inom European Open Science Cloud, EOSC

2021-02-05 EOSC Workshop, SUHF/Chalmers

Sofia Abrahamsson, Forskningssekreterare

Enheten för data som strategisk resurs

Vetenskapsrådet

Samordning av införandet av öppen tillgång till forskningsdata

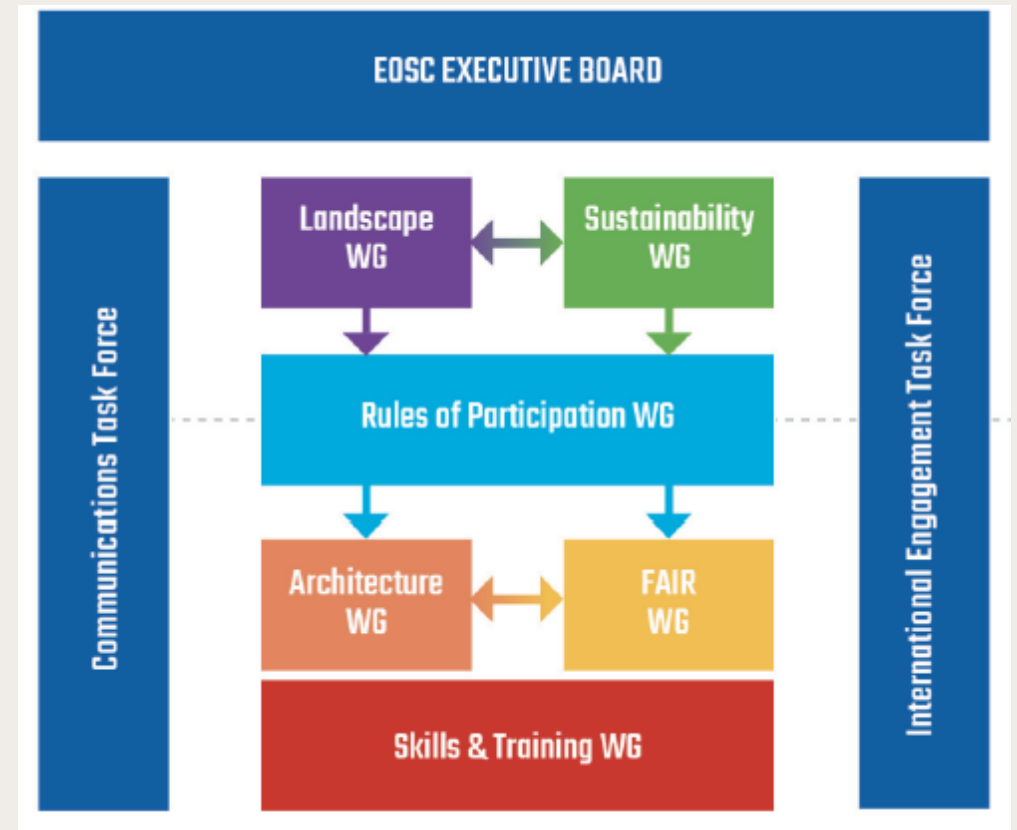
- Sedan 2017 har Vetenskapsrådet i uppdrag att samordna det nationella arbetet med att införa öppen tillgång till forskningsdata. Regeringens målbild är att en omställning till öppen tillgång till forskningsdata bör vara genomförd fullt ut senast 2026.
- Vetenskapsrådet verkar även för öppen tillgång genom rollen som nationell referenspunkt i Sverige (*National Point of Reference (NPR) on Scientific Information*) i EU-kommissionens expertgrupp.
- Vetenskapsrådet nominerades i november 2020 av Regeringskansliet till uppdragsorganisation (s k *mandated organisation*) i föreningen för det europeiska öppna forskningsmolnet, European Open Science Cloud (EOSC).

EOSC 2018-2020

Implementering genom projekt finansierade inom ramen för Horisont 2020

- **Governance Board:** Delegater från EU:s medlemsländer. (Vetenskapsrådets representant för Sverige.)
- **Executive Board (med arbetsgrupper):** Representanter för forskar- och e-infrastrukturnätverk som har utsetts av EU-kommissionen.
- **Stakeholder Forum:** Involverar olika typer av aktörer, som infrastrukturer och forskare

Anpassad från *EOSC Executive Board Final progress report* (Jan 2021)

Rapporter framställda av arbetsgrupperna

Landscape analysis mapping current investments and assessing the EOSC readiness of the Member States and Research Infrastructures (Landscape WG)

FAIR data action plan (FAIR WG)

Persistent Identifier Policy for EOSC (FAIR & Architecture WG)

FAIR metrics and repository certification (FAIR WG)

EOSC Interoperability Framework (FAIR & Architecture WG)

Initial federating core and preliminary connection of infrastructures (Architecture WG)

Catalogue of EOSC services and data (Architecture WG)

Rules of Participation (Rules of Participation WG)

Recommendations for a post 2020 governance structure as well as strategic and business model options (Sustainability WG)

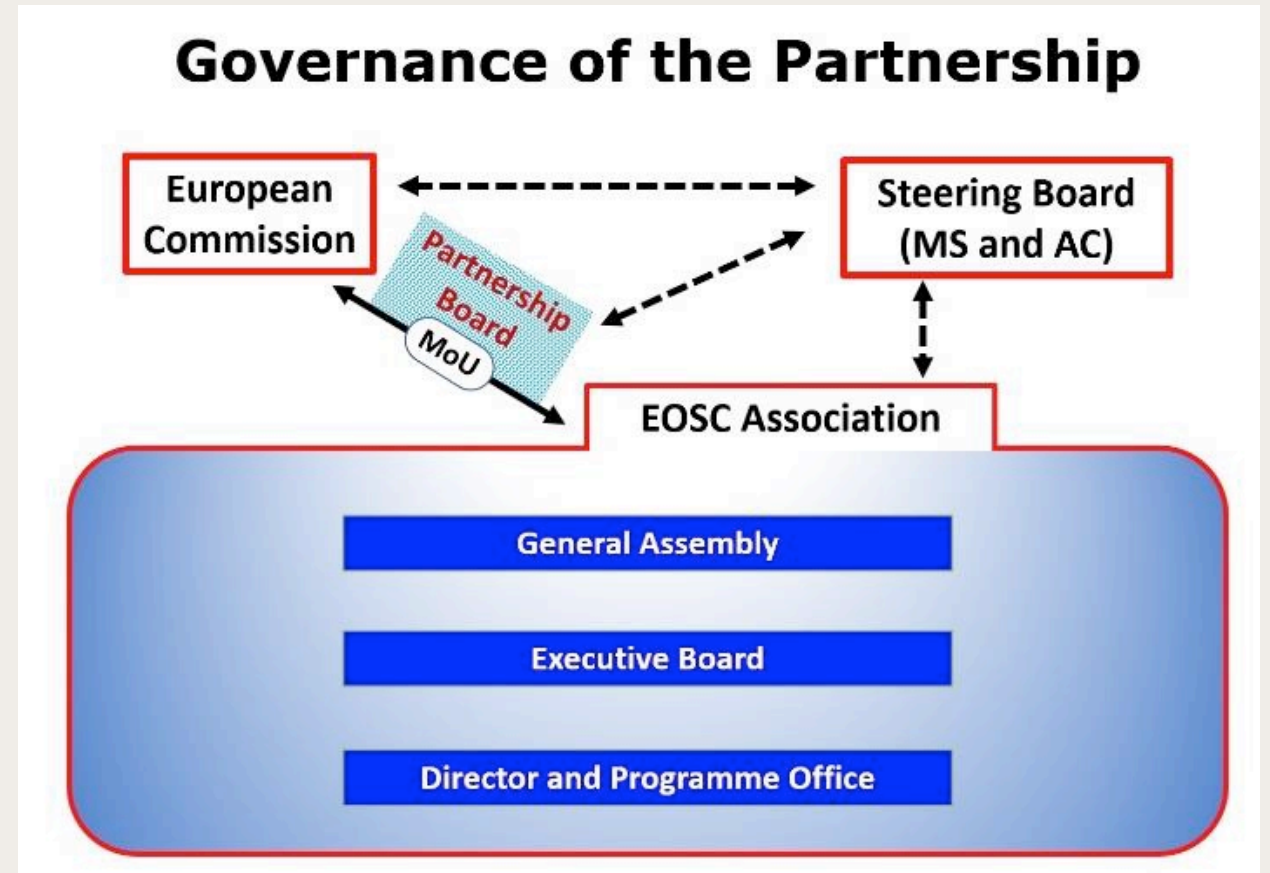
Full lista ***EOSC Executive Board Outputs:***

<https://www.eoscsecretariat.eu/eosc-governance/eosc-executive-board-outputs>

EOSC 2021-2027

- EOSC från och med 2021 blir ett partnerskapsprogram under ramprogrammet för forskning och innovation i Europa, Horisont Europa.
- EOSC-föreningen (Association) etablerades den 17 december. Två svenska finansiärer och sex svenska lärosäten och upptogs som medlemmar.
- Vetenskapsrådet har utsetts av regeringen till att bli en uppdragsorganisation (*"mandated organisation"*) i föreningen

Source: Draft EOSC European Partnership Proposal

Mandated organisation

Statutes

- Each Member State (...) that has (...) organisations that are Members of the Association may appoint one Member to act as its Mandated Organisation, **to represent national interests**.

Partnership proposal

- (...)the Member States will have to possibility to **mandate national organisations who will (...) represent all national research stakeholders in the Partnership**. These (...) will **bring concrete national commitments** to the partnership (...).
- Member States and countries associated to the Horizon Europe Framework Programme will not participate as members of the Association but will mandate organisations established in their territory to participate in it. In this setting, **mandated organisations will be able to express views that represent the broader engagement and specificities of their national research system** (...).

Vad kan Vetenskapsrådet göra i rollen som uppdragsorganisation i EOSC-föreningen?

Bland annat:

- Fungera som stöd för organisationer som är en del av församlingen och samordna frågor kring EOSC
- Skapa förutsättningar för en gemensam röst och forum kring frågor om FAIR forskningsdata, öppen tillgång och infrastrukturella förutsättningar
- Utvidga befintlig etablerad samverkan med olika aktörer kring frågor om öppen tillgång, vilket på sikt leder till en bättre samordning.
- Att vara en uppdragsorganisation innebär att man har en starkare röst inom EOSC (dubbel majoritet) och ett tydligt mandat för att samordna frågor utifrån en lite bredare perspektiv
- VR som uppdragsorganisation vill bidra till en större samordning av frågor relaterade till öppen tillgång till forskningsdata på nationell nivå inom ramen för regeringsuppdraget.

Vetenskapsrådets referensgrupp för öppen tillgång till forskningsdata och European Open Science Cloud, EOSC

Vetenskapsrådet

In English

Start / Uppdrag / Öppen vetenskap / Öppen tillgång till forskningsdata / På gång i arbetet med öppen till

På gång i arbetet med öppen tillgång till forskningsdata

Vetenskapsrådet samordnar Sveriges arbete med att införa öppen tillgång till forskningsdata. Målet är att en omställning ska vara genomförd senast 2026. På den här sidan kan du följa vårt arbete med samordningsuppdraget.

<https://www.vr.se/uppdrag/oppen-vetenskap/oppen-tillgang-till-forskningsdata/pa-gang-i-arbetet-med-oppen-tillgang-till-forskningsdata.html>

Organisationer representerade i referensgruppen

Förutom Vetenskapsrådet ingår representanter från följande organisationer i gruppen:

- Chalmers tekniska högskola
- Göteborgs universitet, värd för Svensk nationell datatjänst, SND
- Formas
- Forte
- Karolinska institutet
- Kungliga biblioteket
- Linköpings universitet
- Linnéuniversitetet
- Lunds universitet
- Kungliga Vetenskapsakademin
- Riksarkivet
- Stockholm universitet
- Sveriges unga akademi, SUA
- Sveriges universitets- och högskoleförbund, SUHF
- Swedish National Infrastructure for Computing, SNIC
- Umeå universitet
- Uppsala universitet
- Vinnova

EOSC-föreningens medlemmar

- Chalmers tekniska högskola
- Göteborgs universitet, värd för Svensk nationell datatjänst, SND
- Formas
- Karolinska institutet
- Stockholm universitet / Sveriges universitets- och högskoleförbund, SUHF
- Umeå universitet
- Uppsala universitet
- Vetenskapsrådet

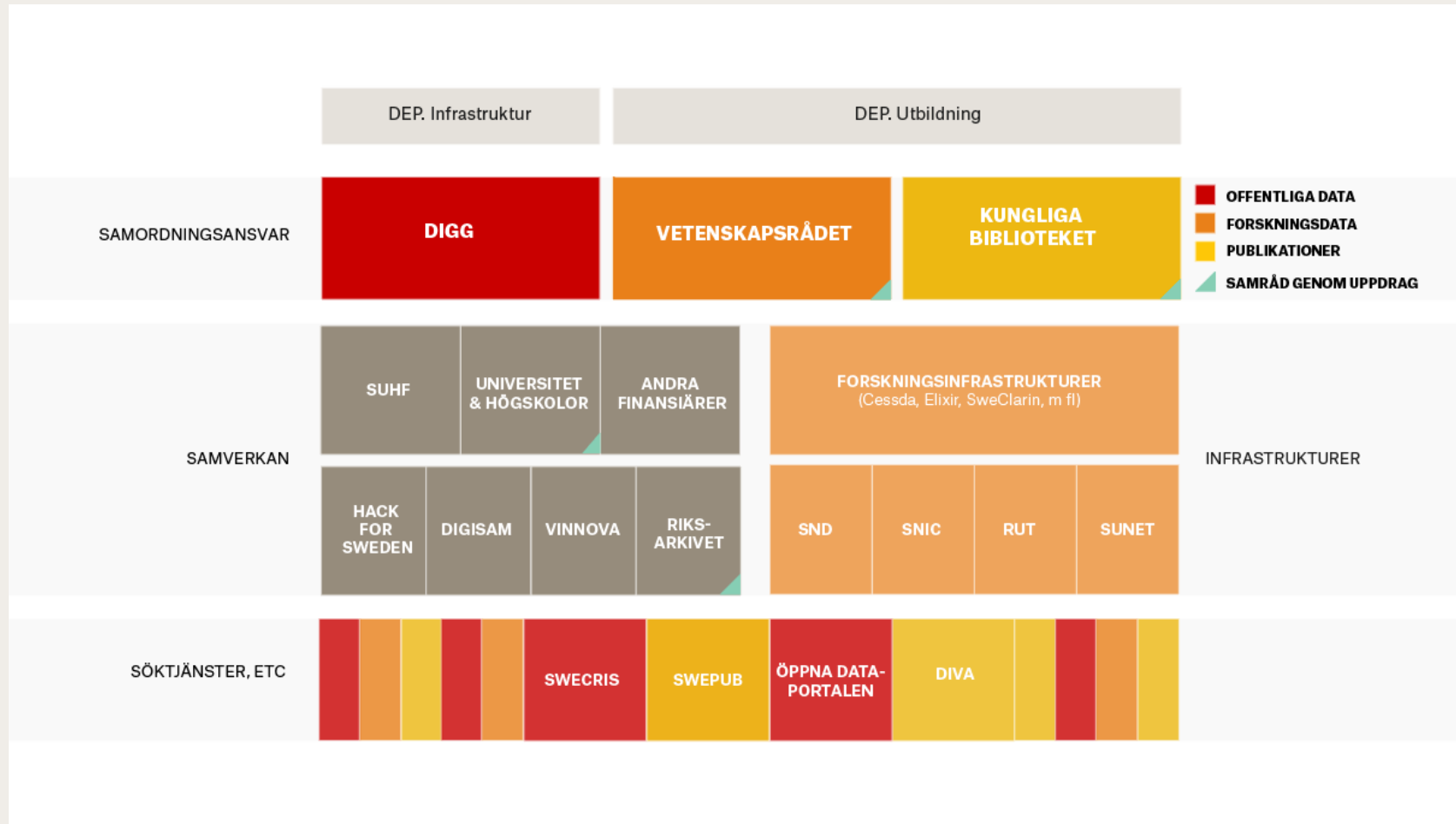

Referensgruppens roll

- **bidra med synpunkter och erfarenheter**
- **lyfta prioriteringar och utmaningar** i verkställandet av öppen tillgång till forskningsdata
- **bidra till en överblick** utifrån det praktiska arbetet med öppen tillgång till forskningsdata
- **engagera och informera om öppen tillgång och EOSC**
- **dela information om arbetet.**

Ekosystemet: öppna forskningsdata och öppna data i Sverige

Samordning av öppen tillgång till forskningsdata - Vetenskapsrådet (vr.se)

Kommunikation och information

Vetenskapsrådet

In English

Talande Webb

Sök

Meny

[Start](#) / [Uppdrag](#) / [Öppen vetenskap](#) / [Öppen tillgång till forskningsdata](#) / European Open Science Cloud – EOSC

European Open Science Cloud – EOSC

European Open Science Cloud, EOSC, är tänkt att bli en öppen virtuell miljö med tjänster för lagring, hantering, analys och återanvändning av forskningsdata. Här kan du läsa om hur Sverige och Vetenskapsrådet är engagerade i utvecklingen av EOSC.

European Open Science Cloud, EOSC, är ett initiativ från EU-kommissionen om en gemensam, öppen och virtuell miljö för FAIR och öppna forskningsdata. EOSC bygger vidare på och binder samman befintliga lösningar och infrastrukturer i medlemsländerna som tillhandahåller tjänster för lagring, hantering, delning, analys och användning av öppna forskningsdata.

PDF / UTSKRIFT

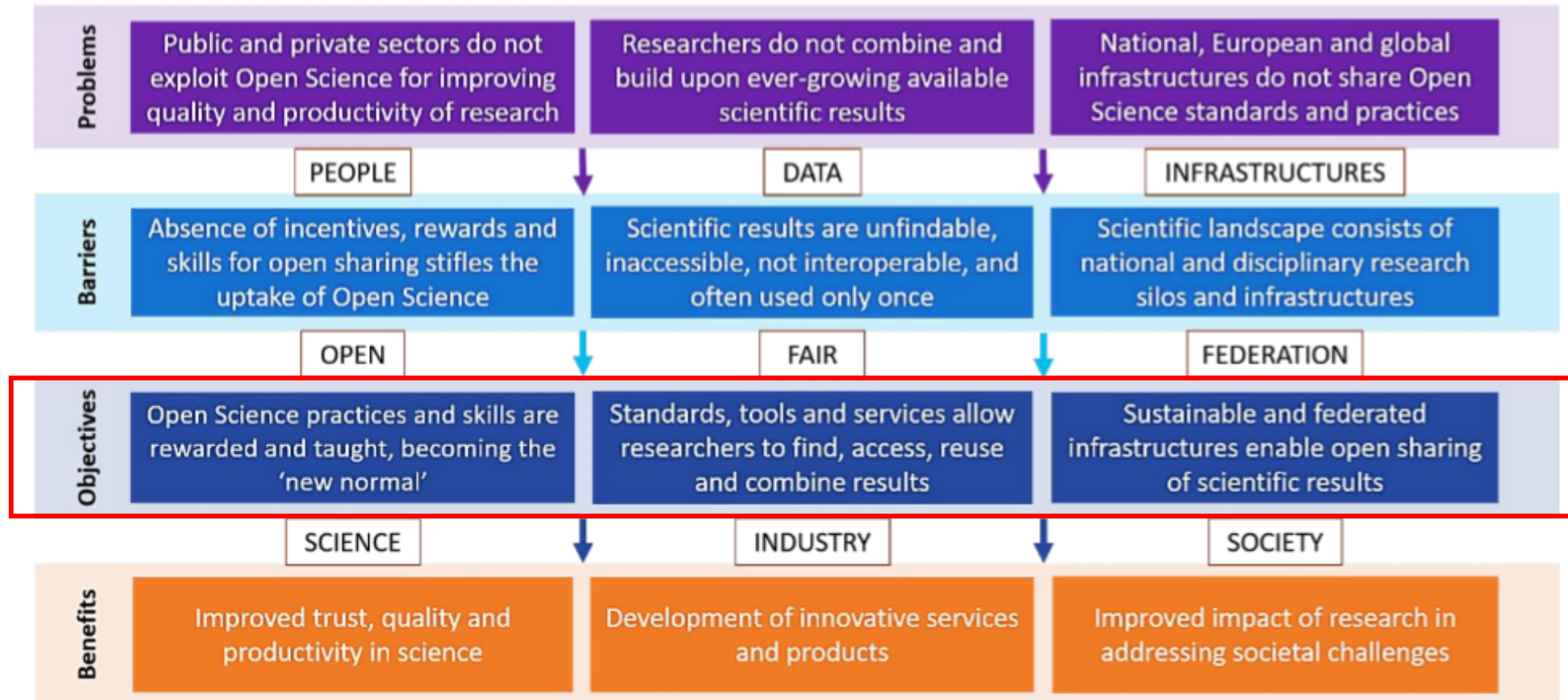
[Skriv ut](#)

RELATERAT INNEHÅLL

[Vetenskapsrådets internationella arbete](#)

European Open Science Cloud Objectives Tree

v12

Figure 1: EOSC Objectives Tree

From: EOSC Strategic Research and Innovation Agenda

EOSC:s mål och det nationella uppdraget

Människor: Öppen vetenskap blir det "nya normala"

- Rekommendation om öppen tillgång
- Kompetenshöjande insatser, bl a kommer en e-utbildning om öppen tillgång till forskningsdata att tas fram
- Meriteringsmekanismer för öppen tillgång till forskningsdata

Data: Standarder, verktyg och tjänster

- Krav på datahanteringsplaner i forskning finansierad av VR

- Kriterier för FAIR-forskningsdata
- Samordning kring datahanteringsplaner - gemensam mall och verktyg
- Kartläggning av processer för öppen tillgång i olika discipliner

Infrastrukturer: Hållbara och federerade infrastrukturer

- Finansierar infrastrukturer som stödjer öppen tillgång till data

Forskning och tillgängliggörande av FAIR-data

- Svenska Covid-19 dataportalen drivs av Scilifelab i samverkan med Vetenskapsrådet
- EU-kommissionen synliggör forskningsdata och metadata från forskning om covid-19 på en gemensam öppen dataplattform inom ramen för det europeiska öppna forskningsmolnet (EOSC).
- Första konkreta exemplet på möjligheterna av tillgängliggörandet av data som uppfyller FAIR-principerna.

NYHET

Den svenska covid-19-dataportalen växer

Sverige var först i Europa med att lansera en nationell dataportal för forskning om covid-19. Portalen har växt i takt med att fler forskningsprojekt har tillgängliggjort sina data, nya projekt har startat och nya datatjänster etablerats. Scilifelab driver portalen i samverkan med Vetenskapsrådet.

EOSC-föreningen och partnerskapsprogrammet

EOSC:s partnerskapsprogram kommer det svenska forskarsamhället till nytta genom att:

- **gemensamma ramverk kring metoder och infrastrukturella tjänster** för samverkan och delning av FAIR forskningsdata skapas
- **befintliga infrastrukturer för forskningsdata förenas** över discipliner och landsgränser
- **teknikutvecklingen** inom området drivs

**Tack för er
uppmärksamhet!**

openscience@vr.se

Foto: Anders Nord